

Izloženost većem broju tipova zlostavljanja u djetinjstvu, strategije nošenja i psihološka prilagodba u mlađih odraslih ljudi

Kristina Sesar, Nataša Šimić, Marijana Barišić

Cilj Retrospektivno analizirati stopu izloženosti većem broju tipova zlostavljanja u djetinjstvu i utjecaj zlostavljanja u djetinjstvu i vrste strategija nošenja na psihološku prilagodbu mlađih odraslih ljudi na uzorku studenata Sveučilišta u Mostaru.

Postupci Istraživanje je provedeno na prigodnom uzorku od 233 studenata Sveučilišta u Mostaru (196 žena i 37 muškaraca), s medijanom dobi od 20 godina (interkvartilni raspon, 2). Izloženost zlostavljanju određena je uz pomoć Ljestvice zlostavljanja u djetinjstvu za odrasle (engl., Child Maltreatment Scales for Adults), koja ispituje emocionalno, fizičko i seksualno zlostavljanje i svjedočenje obiteljskog nasilja. Psihološka prilagodba ispitivana je s pomoću Popisa simptoma traume (engl., Trauma Symptom Checklist), koji ispituje anksioznost/depresiju, spolne probleme, simptome traume i somatske simptome. Strategije nošenja sa stresom ispitane su uz pomoć Popisa načina nošenja sa stresnim situacijama (engl., Coping Inventory for Stressful Situations).

Rezultati Sto sedamdeset i dva sudionika (74%) bila su izložena većem broju tipova zlostavljanja u djetinjstvu, a 11 (5%) sudionika svim tipovima zlostavljanja. Emocionalno i fizičko zlostavljanje bili su najčešći tipovi zlostavljanja i uglavnom su se pojavljivali zajedno s ostalim oblicima zlostavljanja. Značajna povezanost nađena je između svih tipova zlostavljanja ($r=0,436-0,778$, $P<0,050$). Izloženost spolnom zlostavljanju i strategije nošenja bili su značajni prediktori anksioznosti/depresije ($R^2=0,3553$), simptoma traume ($R^2=0,2299$), somatskih simptoma ($R^2=0,2173$) i spolnih problema ($R^2=0,1550$, $P<0,001$).

Zaključak Izloženost većem broju tipova zlostavljanju u djetinjstvu traumatsko je iskustvo s dugoročnim negativnim posljedicama. Strategije nošenja usmjerene problemu omogućuju bolju psihosocijalnu prilagodbu nego strategije usmjerene na emocije.